

Less

Když získal loni v USA Pulitzerovu cenu román Andrewa Seana Greera nazvaný po hlavním hrdinovi Less, kritika uvítala, že porota konečně po letech zvolila komický žánr. Musí se ale dodat, že je to zároveň současný román homosexuální, a být gay v něm není tabu ani trauma. Protagonista v důsledku identity netrpí a jako homosexuál se cítí pouze na letištích, kde se na barových stoličkách baví američtí obchodníci o sportu. Lessův problém spočívá v tom, že má na krku padesátku a jeho mladší partner právě uzavřel v Kalifornii sňatek s někým jiným; proto se vydá na cesty a v rámci tzv. literárního průmyslu se živí jako účastník konferencí a občasný instruktor tvůrčího psaní.

Celá próza je totiž výrazně autobiografická. Podobně jako Less byl i Greer donedávna nepříliš úspěšný spisovatel a pracoval na díle, které mělo být, citujme z Lesse, jakýsi „teploušský Odysseus“. Dokud si neuvědomil, jak se řekne taky v knize, že krize středního věku bílého homosexuála ze střední třídy by už nikoho nezajímala. Sáhnu proto raději po humoru a svého hrdinu provedl Německem, kde učí kurz Čti jako vampýr, piš jako Frankenstein, Itálií, kde dostane druhořadou literární cenu, Japonskem, kde se potýká s místní kuchyní, i Indií, kde se snaží znovu nastartovat vlastní psaní.

A to vše s takovou ironií občas říznutou satirou, že američtí recenzenti mluví o chytrosti a radostném zážitku. Less totiž není žádný dobrodruh. Jako veskrze průměrný Američan - a stejně jako mnohem dřív postavy Marka Twaina v Našincích na cestách - doslova přitahuje trapasy nejrůznějšího druhu: třeba když si myslí, že mluví dobře německy, ale místo bacilonosič řekne nosnice. Jistě, Greer je méně drásavý, lyricky obnažený a intelektuálně pronikavý než jeho předchůdce Michael Cunningham, ale zato si jen o pár let později dovolil být pouze vtipný. A ještě přidal happy end.

Hana Ulmanová

Autorka je amerikanistka

Andrew Sean Greer: Less. Přeložila Jana Jašová. Leda, 296 stran